

VUT-breuk bij opvolgende VUT-fondsen.

Rb. Maastricht 02-03-2000, 39272/1998

Instantie	Rechtbank Maastricht
Datum	2 maart 2000
Zaaknummer	39272/1998
Vakgebied(en)	Verzekeringsrecht / Pensioenrecht

Essentie

VUT-breuk bij opvolgende VUT-fondsen.

Uitspraak

in de zaak van:

1. De stichting Stichting Pensioenfonds ABP,
 2. de stichting Stichting Fonds Vrijwillig Vervroegd Uittreden Overheidspersoneel, beiden te Heerlen, appellanten, procureur: mr. E.H.M.H. Prickartz, tegen
- de stichting Stichting Vrijwillig Vervroegd Uittreden Schoonmaak- en Glazenwassersbranche te Utrecht, geïntimeerde, procureur: mr. F.G.P.M. Tripels.

1. Het verloop van de procedure bij de kantonrechter

(...; red.)

2. Het verloop van de procedure in hoger beroep

(...; red.)

3. De gronden van het hoger beroep

Door appellanten zijn de navolgende grieven, die nader zijn toegelicht aangevoerd:

Grief 1. Ten onrechte overweegt de kantonrechter dat het verweer van appellanten dat het VUT-fonds overheidspersoneel sinds 1 januari 1996 de VUT-activiteiten van de Stichting Pensioenfonds ABP heeft overgenomen en dus rechtsopvolger van de Stichting Pensioenfonds ABP is, op generlei wijze is onderbouwd of gemotiveerd en ten onrechte heeft de kantonrechter de Stichting SUS niet niet-ontvankelijk verklaard in haar vordering jegens de Stichting Pensioenfonds ABP.

Grief 2. Ten onrechte overweegt de kantonrechter dat door appellanten niet gemotiveerd is dat het systeem van VUT-financiering bij appellanten anders is dan gestoeld op een tien-jarige premiebetaling.

Grief 3. Ten onrechte overweegt de kantonrechter dat aan beide fondsen ook premie is voldaan ter financiering van VUT-rechten.

Grief 4. Ten onrechte overweegt de kantonrechter dat appellanten jegens de Stichting SUS onrechtmatig handelen door te weigeren de lasten van de VUT-uitkering van Blom mee te dragen en dat appellanten deswege schadeplichtig zijn.

VUT-breuk bij opvolgende VUT-fondsen.

VONNIS *Grief 5.* Ten onrechte overweegt de kantonrechter dat 'hetgeen partijen overigens nog hebben aangevoerd, niet tot een ander oordeel leidt'.

Grief 6. Ten onrechte heeft de kantonrechter voor recht verklaard dat appellanten tegenover de Stichting SUS een onrechtmatige daad begaan door niet mee te werken aan de kostenverdeling van de VUT-uitkeringslasten van Blom en ten onrechte zijn appellanten veroordeeld om ter zake van schadevergoeding uit hoofde van onrechtmatige daad aan de Stichting SUS te betalen de somma van f 5000 en ten onrechte zijn appellanten in de proceskosten veroordeeld.

4. De tussen partijen vaststaande feiten

4.1. Als enerzijds gesteld en anderzijds niet of onvoldoende gemotiveerd weersproken, alsmede op grond van de niet betwiste inhoud van de overgelegde bescheiden staat ten processe tussen partijen — voorzover thans van belang — in hoger beroep het navolgende vast:

4.2. De Stichting SUS heeft tot doel het verstrekken van VUT-uitkeringen aan werknemers in de schoonmaak- en glazenwassersbranche. De VUT-aanspraken van de vorenbedoelde werknemers zijn gebaseerd op de CAO voor het Schoonmaak- en Glazenwassersbedrijf en van de CAO in het Schoonmaak- en Glazenwassersbedrijf inzake Vrijwillig Vervroegd Uittreden. De VUT-regeling is uitgewerkt in de statuten en reglementen van de SUS. De uitvoering van de regeling is sedert 1 januari 1996 opgedragen aan Detam Pensioenservices BV te Utrecht, de administrateur.

4.3. Ingevolge artikel 2, lid 1, onder b juncto artikel 1, onder 4, van het reglement van de Stichting SUS dient de werknemer om in aanmerking te komen voor een VUT-uitkering van de Stichting SUS, gedurende de laatste 10 jaren voorafgaande aan het uittreden onafgebroken werkzaam te zijn geweest bij een onderneming in — kort gezegd — de schoonmaak- en glazenwassersbranche, de zogenaamde 10-jareneis.

4.4. In 1992 heeft de voorganger van de administrateur een aanvraag van Blom voor een VUT-uitkering afgewezen wegens het niet voldoen aan die 10-jareneis. Blom is op 1 november 1992 uitgetreden. Daarvoor was Blom gedurende meer dan 10 jaren werkzaam op dezelfde plek, bij een openbare basisschool te Kapelle. Ook vóór die periode, namelijk al sedert 1 juni 1978, was Blom werkzaam als schoonmaakster. Als gevolg van bezuinigingen is de school de schoonmaakwerkzaamheden echter met ingang van 16 november 1986 gaan uitbesteden aan een particulier schoonmaakbedrijf, Basita Beheer BV te Rhoon. Blom kwam uit hoofde van haar arbeidsovereenkomst met voornoemd bedrijf per dezelfde datum te vallen onder de VUT-regeling van de Stichting SUS. Tot 16 november 1986 viel Blom uit hoofde van haar werkzaamheden bij de openbare school onder de vut-regeling van appellanten. Blom voldeed derhalve niet aan de voornoemde 10-jareneis.

4.5. De Stichting SUS heeft sedert 1992 herhaaldelijk geprobeerd met het Algemeen burgerlijk pensioenfonds (ABP) en nadien met het Vut-fonds overheidspersoneel, hierna beide aan te duiden als het VUT-fonds overheidspersoneel, te komen tot een incidentele wederkerigheidsafpraak voor Blom (en anderen) door een kostenverdeling voor te stellen naar rato van de onder de werkingssfeer van de

Stichting SUS en van het VUT-fonds overheids personeel doorgebrachte dienstjaren. Het VUT-fonds overheids personeel heeft bij voortdurend afwijzend op voorstellen van de Stichting SUS dienaangaande gereageerd. Het bestuur van de Stichting SUS heeft onverplicht, op grond van een zogenaamde hardheidsclausule in het reglement, Blom een VUT-uitkering aangeboden naar rato van de periode van 16 november 1986 tot 1 november 1992 ter grootte van 60% van de voor haar op basis van het reglement geldende volledige VUT-uitkering. Blom heeft van dit aanbod gebruik gemaakt. Tevens heeft Blom echter bij de kantonrechter te Middelburg op 10 januari 1995 een procedure tegen de Stichting SUS aangespannen.

4.6. Op 19 juni 1995 heeft de kantonrechter te Middelburg onder rolnummer 95-237 vonnis gewezen. De Stichting SUS is daarbij — voorzover thans van belang — veroordeeld tot het betalen van een VUT-uitkering aan Blom ter hoogte van 80% van het laatstverdiende loon vanaf 2 november 1992 tot zolang als Blom aanspraak kan maken op een dergelijke uitkering. Tegen dit vonnis is door geen der partijen hoger beroep ingesteld. Op basis van de voormelde uitspraak van de kantonrechter te Middelburg is Blom een volledige VUT-uitkering toegekend met ingang van 1 november 1992 en is onder meer een nabetaling aan haar verricht van bruto f4858,20.

4.7. De kantonrechter te Middelburg heeft in voornoemd vonnis onder meer overwogen dat de Stichting SUS en het VUT-fonds overheids personeel als uitvoerder van een VUT-regeling zijn tekortgeschoten, gezien hun maatschappelijke functie, in het voorkomen van de voor Blom optredende 'VUT-breuk'. De Stichting SUS en het VUT-fonds overheids personeel hadden in goed overleg naar redelijkheid en billijkheid de gerezen problemen moeten oplossen. Blom had immers, aldus de kantonrechter, indien zij in dienst was gebleven van de gemeente Kapelle jegens het VUT-fonds overheids personeel aanspraak kunnen maken op een volledige VUT-uitkering nu zij in dat geval ruimschoots had voldaan aan de 10-jaren eis.

4.8. Vervolgens heeft de Stichting SUS het VUT-fonds overheids personeel wederom verzocht onder verwijzing naar voormeld vonnis van de kantonrechter te Middelburg om tot een verdeling van de VUT-lasten ter zake van Blom (en anderen) te komen. Het VUT-fonds overheids personeel heeft echter volhard in haar afwijzende opstelling, waarna de Stichting SUS bij de kantonrechter te Heerlen appellanten heeft gedagvaard met de vordering als weergegeven onder 1.2.

5. De beoordeling

5.1. Grief 1 is gericht tegen het oordeel van de kantonrechter dat de stelling van appellanten dat het VUT-fonds overheids personeel als rechtsopvolger van de Stichting Pensioenfonds ABP is te beschouwen, niet nader is onderbouwd of gemotiveerd en dat derhalve de Stichting SUS ten onrechte niet niet-ontvankelijk is verklaard in haar vordering jegens de Stichting Pensioenfonds ABP. Deze grief slaagt.

5.2. In hoger beroep heeft de Stichting SUS zich voor wat betreft deze grief gerefereerd aan het oordeel van de rechtbank. Zoals terecht door appellanten is opgemerkt, is de stelling dat het VUT-fonds overheids personeel voor wat betreft de VUT-activiteiten de rechtsopvolger is van de Stichting Pensioenfonds ABP door de Stichting SUS in het geheel niet weersproken. Als vaststaand tussen partijen moet derhalve worden aangenomen dat het VUT-fonds overheids personeel de rechtsopvolger is van de Stichting Pensioenfonds ABP.

5.3. De rechtbank overweegt vervolgens dat ook de overige tegen het vonnis van de kantonrechter aangevoerde grieven falen.

5.4. Met betrekking tot de grieven II en III overweegt de rechtbank dat het VUT-fonds voor het overheids personeel in eerste aanleg, anders dan de kantonrechter overweegt, uitvoerig heeft

gemotiveerd dat de financiering van de VUT-uitkering bij dat fonds anders is geregeld dan bij andere VUT-fondsen en dat er, althans ten tijde dat mevrouw Blom onder de VUT-regeling van het VUT-fonds overheidspersoneel viel, geen sprake was van premiebetaling door de overheidswerknemers. Vervolgens resteren nog de grieven IV tot en met VI die de rechtbank eveneens gezamenlijk zal behandelen.

5.5. De onderhavige vordering in eerste aanleg was gebaseerd op een onrechtmatige daad van appellanten. In haar memorie van antwoord heeft de Stichting SUS nog als aanvulling/precisering gesteld dat indien appellanten niet onrechtmatig handelen c.q. geen wanprestatie plegen door niet bij te dragen in de kosten van de VUT-breuk van mevrouw Blom appellanten hoofdelijk aansprakelijk zijn op grond van artikel 6:10 van het Burgerlijk Wetboek voor de kosten van de VUT-breuk van Blom.

5.6. De hoofdelijke aansprakelijkheid waarop de Stichting SUS zich beroept, kan alleen aan de orde zijn bij een aansprakelijkheid uit hoofde van een overeenkomst of de wet.

5.7. Vast staat dat tussen de Stichting SUS en appellanten geen contractuele relatie bestaat. Voor zover de vordering van de Stichting SUS derhalve — mede — op wanprestatie jegens haar gebaseerd mocht zijn, kan die niet worden toegewezen. Voor zover de vordering wegens wanprestatie is gebaseerd op wanprestatie van het VUT-fonds overheidspersoneel jegens Blom kan de vordering evenmin worden toegewezen nu het in casu immers een geschil betreft tussen appellanten en de Stichting SUS en mevrouw Blom geen partij is in dit geschil.

5.8. Niet gesteld of gebleken is van een andere in de wet gelegen grondslag dan uit hoofde van onrechtmatige daad. De rechtbank zal derhalve vervolgens beoordelen of er sprake is van aansprakelijkheid van appellanten uit hoofde van een onrechtmatige daad begaan jegens de Stichting SUS.

5.9. De Stichting SUS beroept zich op een verantwoordelijkheid van beide fondsen om gezamenlijk te voorzien in de VUT-breuk van Blom, gelet op de maatschappelijke functie van VUT-fondsen. Uit die gezamenlijke verantwoordelijkheid vloeit voort — aldus vat de rechtbank de stellingen van de Stichting SUS samen — dat het VUT-fonds overheidspersoneel gehouden is bij te dragen in de kosten van de VUT-uitkering door de Stichting SUS aan Blom. De rechtbank deelt dat standpunt niet.

5.10. Het beroep van de Stichting SUS op het door de kantonrechter te Middelburg gewezen vonnis in de zaak van Blom tegen die Stichting en het daarin overwogene ten aanzien van een verplichting voor het VUT-fonds overheidspersoneel om met haar te komen tot een verrekeningsafpraak kan de Stichting SUS niet baten. Het VUT-fonds overheidspersoneel was in dat geschil immers geen partij.

5.11. De rechtbank onderschrijft de opvatting dat de weigering van de Stichting SUS tot toekenning van een volledige VUT-uitkering met een beroep op de 10-jareis in strijd is met de jegens Blom in acht te nemen redelijkheid en billijkheid. Deze opvatting brengt naar dezerzijds oordeel echter niet zonder meer met zich dat het VUT-fonds overheidspersoneel maatschappelijk onbetamelijk handelt door te weigeren met de Stichting SUS tot een onderlinge verrekeningsafpraak te komen. Dit oordeel zou mogelijk anders kunnen uitvallen, indien zou blijken dat zich in de praktijk bij enkele VUT-fondsen onaanvaardbare financiële gevolgen voordoen dan wel dat de meerderheid van de VUT-fondsen ter voorkoming daarvan overeenkomsten hebben gesloten. Niet gesteld of gebleken is dat zich een van deze gevallen voordoet. Weliswaar is er blijkens de stukken tussen verschillende fondsen klaarblijkelijk op vrijwillige basis tot wederkerigheidsafspraken — zowel op ad hoc basis als standaard — gekomen, maar daaruit blijkt niet dat die afspraken tot stand zijn gekomen wegens onaanvaardbare financiële gevolgen als hiervoor bedoeld dan wel op grond van een bestendige — algemene — praktijk.

5.12. Al het vorenstaande brengt met zich mee dat de beslissing van de kantonrechter niet in stand kan blijven en de rechtbank opnieuw zal beslissen, onder verwijzing van de Stichting SUS als de nagenoeg

geheel in het ongelijk gestelde partij in de kosten van beide instanties.

6. Uitspraak

De rechtbank:

vernietigt het vonnis van de kantonrechter te Heerlen van 20 februari 1998 tussen partijen onder rolnummer 19711 CV 3830/96 geweest; opnieuw rechtdoende: verklaart de Stichting SUS niet-ontvankelijk in haar vordering tegen de Stichting Pensioenfonds ABP; wijst de vordering tegen het VUT-fonds overheidspersoneel af; veroordeelt de stichting SUS in de kosten van beide instanties (...; red.); verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad met betrekking tot de proceskostenveroordeling.

Noot

Auteur:

1. 'VUT-breuk' was ook het onderwerp van het vonnis van de Rechtbank Amsterdam van 23 juli 1997, *PJ* 1997/64, met noot Ten Wolde en het arrest van het Hof Amsterdam van 1 oktober 1999, *PJ* 1999/97, met noot van ondergetekende. In die zaken wijzigde de bedrijfsactiviteiten van een werkgever waardoor deze werkgever verplicht 'verkaste' van het ene op grond van een algemeen verklaarde CAO verplichte VUT-fonds naar het andere. Een werknemer van die werkgever dreigde tussen wal en schip te vallen omdat het VUT-fonds waarbij de werkgever vóór de wijziging van de bedrijfsactiviteiten was aangesloten weigerde een (gedeeltelijke) VUT-uitkering te verstrekken omdat de deelneming aan deze VUT-Stichting vóór de VUT-datum was geëindigd. Het VUT-fonds waarbij de werkgever na de verwijzing van de bedrijfsactiviteiten was aangesloten weigerde een volledige VUT-uitkering toe te kennen omdat de werknemer niet aan de dienstjareneis zou voldoen. Uiteindelijk oordeelde het hof dat deze redenering niet opging omdat de werknemer weliswaar niet gedurende het vereiste aantal jaren aan het 'nieuwe' VUT-fonds had deelgenomen, maar wel gedurende het vereiste aantal jaren in dienst van de werkgever was geweest. De rechtsgrond voor de verplichting de VUT-uitkering toe te kennen werd gevonden in (de letterlijke tekst van) de toepasselijke VUT-regeling.

2. In de zaak die door de rechtbank werd beslist betrof het een andere vorm van VUT-breuk. De oorspronkelijke eiseres dreigde als gevolg van verplichte deelneming tussen wal en schip te vallen omdat de door haar in loondienst verrichte werkzaamheden werden 'geoutsorced'. Zij was aanvankelijk (als schoonmaakster) in dienst van een school en nam uit dien hoofde verplicht deel aan de verplicht gestelde VUT-regeling die werd uitgevoerd door de Stichting Fonds Vrijwillig Vervroegd Uittreden Overheidspersoneel. Na de 'outsorcing' nam zij verplicht deel aan de Stichting Vrijwillig Vervroegd Uittreden Schoonmaak- en Glazenwassersbranche. Zij dreigde haar VUT-uitkering eveneens te moeten ontberen omdat de deelneming aan het VUT-fonds voor het overheidspersoneel eindigde vóór de VUT-datum en zij ten opzichte van het VUT-fonds voor de schoonmaakbranche niet aan de dienstjareneis voldeed. De rechtbank oordeelde ook in deze situatie dat het 'nieuwe' VUT-fonds geen beroep op de dienstjareneis kon doen. De rechtsgrond daarvoor vond de rechtbank in de redelijkheid en billijkheid. Ook hier kan men zich de vraag stellen welk belang gemoeid is met het tussen wal en schip laten vallen van werknemers door VUT-fondsen waaraan werknemers verplicht moeten deelnemen. Ook in de berechte situatie geldt immers dat beide VUT-fondsen de financiële lasten op de deelnemende werkgevers zouden hebben kunnen afwentelen.

3. De overweging van de rechtbank dat het 'oude' VUT-fonds mogelijk onrechtmatig handelt door geen verrekeningsbeleid te voeren met het oog op VUT-breuk indien de financiële gevolgen voor het 'nieuwe' VUT-fonds onaanvaardbaar zijn, bevreemdt mij. Het 'oude' VUT-fonds zou, deze redenering volgend, immers kunnen profiteren van de omstandigheid dat het 'nieuwe' VUT-fonds goed wordt beheerd en de lasten van het repareren van de VUT-breuk kan dragen. In het licht van de gedachte dat verplicht gestelde VUT-fondsen indien

Kt nodig (min of meer) autonoom de premie kunnen bijstellen lijkt mij een in het kader van de redelijkheid en billijkheid evenwichtige oplossing overigens dat de lasten voor reparatie van VUT-breuk over het 'oude' en het 'nieuwe' VUT-fonds worden verdeeld naar evenredigheid van de duur van de deelneming aan de desbetreffende VUT-fondsen. De grond voor deze verdeelsleutel zie ik in de duur van de inzet van de betrokkene in de desbetreffende bedrijfstakken of sectoren van het maatschappelijk leven.

4. Een niet gehanteerd argument dat dienstig had kunnen zijn aan de belangen van de oorspronkelijke eiseres zou mogelijk gelegen kunnen zijn in de redenering dat het 'outsourcen' van de schoonmaakwerkzaamheden door de school waar de oorspronkelijke eiseres in dienst was naar een schoonmaakbedrijf als de overgang van een onderneming zou kunnen worden beschouwd. Op basis van die redenering zou het schoonmaakbedrijf gehouden kunnen worden te voorzien in de VUT-uitkering volgens de bij de school geldende VUT-regeling. In de jurisprudentie wordt outsourcing al snel als de overgang van een onderneming beschouwd en ik acht niet uitgesloten dat zelfs de overgang van één werkneemster van de school naar het schoonmaakbedrijf door de rechter als overgang van een onderneming zou worden gekwalificeerd. Ik wijs in dit verband op HvJ EG 14 april 1994, *NJ* 1995, 149 inzake Schmidt waarin de outsourcing van de werkzaamheden van één schoonmaakster inderdaad als overgang van een onderneming werd gekwalificeerd.

5. Het belang voor de desbetreffende VUT-fondsen bij de gevoerde procedures ontgaat mij: de aangesloten werkgevers zijn immers tot die aansluiting verplicht en de bij de verschillende procedures betrokken VUT-fondsen kunnen feitelijk autonoom de premiehoogte bepalen. De 'schade' die de bij de procedures betrokken VUT-fondsen leden als gevolg van het repareren van de VUT-breuk van de verplicht aangesloten werknemers kon immers op eenvoudige wijze op het collectief worden verhaald. Daar komt nog bij dat deze verplicht gestelde VUT-fondsen (althans formeel) geen winststreven hebben. Zij hebben er daarom geen belang bij de VUT-breuk problematiek te laten voortbestaan. Het verbaast mij dat verplicht gestelde VUT-fondsen hun maatschappelijke verantwoordelijkheid te zorgen voor adequate uitvoering van VUT-regelingen niet nemen door eenvoudigweg de afspraak te maken dat in de situatie waarin zich een VUT-breuk voordoet het laatste VUT-fonds de VUT-uitkering voldoet of door een verrekeningsregeling te treffen. Of bestaat soms toch een verkapt winststreven?

6. In mijn aantekening bij *PJ*1999/97 ging ik in op de meer juridische aspecten van het verschijnsel VUT-breuk. Hierna plaats ik dit verschijnsel in een breder maatschappelijk kader met als doel besturen van verplicht gestelde fondsen een beleidsmatig handvat te bieden voor de besluitvorming in situaties als in de berechte situatie aan de orde waren. Verplichte deelneming die berust op verplichtstelling of algemeen verbindend verklaring van CAO's en verplichte verzekeringen leiden in de praktijk vaker tot het tussen wal en schip vallen van personen die verplicht deelnemen of verplicht verzekerd zijn. Ik geef voorbeelden uit mijn praktijk.

7. Iemand die een particuliere ziektekostenverzekering heeft, vervolgens verplicht wordt verzekerd ingevolge de Ziekenfondswet, vervolgens een ziekte of aandoening krijgt en zich vervolgens weer particulier dient te verzekeren, bijvoorbeeld omdat het inkomen de ziekenfondsgrens overstijgt, valt in de fuik van de standaard pakketpolis die normaliter een minder goede dekking zal geven dan de

oorspronkelijke particuliere ziektekostenverzekering tegen een aanzienlijk hogere premie. In dit voorbeeld werd aan de betrokkene op grond van de Ziekenfondswet solidariteit opgelegd in het kader van inkomenshervreiding, maar verzeke ringstechnische solidariteit (waar het degene die een ziektekostenverzekering sluit primair om gaat) blijkt bij het verplicht gestelde ziekenfonds te ontbreken met als gevolg een 'ziektekostenverzekeringsbreuk'. De oorzaak van het in mijn ogen onbillijke resultaat is niet gelegen in het ontbreken van een acceptatieplicht voor particuliere ziektekostenverzekeraars, maar in de door de wet geboden mogelijkheid voor ziekenfondsen inkomenssolidariteit op te leggen, maar verzekeringstechnische solidariteit te weigeren. Een maatregel die tenminste tot enige ongelijkheidscompensatie zou leiden, er van uitgaande dat de verplichte ziekenfondsverzekering zou moeten blijven bestaan, zou zijn ziekenfondsen te verplichte de betrokkene na het eindigen van de verplichte verzekering te accepteren voor een ziektekostenverzekering die ten minste dekking van de oorspronkelijke gesloten particuliere ziektekostenverzekering kent tegen de voor die verzekering geldende premie. Mogelijk kunnen ziekenfondsen hier zelf binnen het voor hen geldende kader voor de besluitvorming zonder wetwijziging hun maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen.

8. Een tweede voorbeeld put ik uit de verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering volgens de WAO. Degene die uit de verplichte verzekering wordt gestoten, bijvoorbeeld omdat hij zelfstandig wordt, maar op dat moment een ziekte of aandoening heeft opgelopen, kan geen arbeidsongeschiktheidsverzekering meer sluiten, of wordt geconfronteerd met premieopslagen en/of uitsluitingen. Dit probleem zou zich niet hebben voorgedaan indien de betrokkene zelf een arbeidsongeschiktheidsverzekering zou hebben afgesloten waarbij geen onderscheid wordt gemaakt tussen personen in loondienst en zelfstandigen. De aan personen werkzaam in loondienst opgelegde inkomenssolidariteit doorbreekt in dit voorbeeld de verzekeringstechnische solidariteit die de betrokkene nodig had in het kader van het sluiten van een arbeidsongeschiktheidsverzekering. In deze situatie vergt het verplichte karakter van de verzekering vanuit het oogpunt van ongelijkheidscompensatie naar mijn mening dat de zelfstandige de verzekering tegen gelijke premie kan voortzetten. Ook met het oog op dit voorbeeld geldt dat het Lisv zou moeten nagaan of het geldende wettelijk kader de UVI's niet de ruimte biedt de verplichte verzekering voor de betrokkenen voort te zetten.

9. Ik concludeer dat de inbreuk op de individuele vrijheid die verplichte deelneming aan pensioenfondsen, VUT-fondsen of verzekeringen impliceert, niet zou mogen meebrengen dat personen die verplicht hebben deelgenomen aan dergelijke regelingen of verzekeringen uiteindelijk toch tussen wal en schip kunnen vallen. Op de uitvoerders van verplicht gestelde regelingen rust in dit verband een maatschappelijke verantwoordelijkheid die, zoals uit de uitspraak van de rechtbank blijkt en de gegeven voorbeelden blijkt, vaak wordt miskend. Wat dat betreft kan ik mij vinden in de overweging van de kantonrechter dat de VUT-fondsen gezien hun maatschappelijke functie tekort zijn geschoten in het voorkomen van VUT-breuk (zie O. 47 van het vonnis).

WP.M. Thijssen